

Подібний податково-правовий режим вже існує в Білорусі під назвою «Парк високих технологій». Він працює на засадах зменшення бюрократичного навантаження, пониження та зняття деяких видів податків, а також гарантії цього статусу галузі до 2049 року. Правовий режим показав значний успіх, адже експорт галузі виріс на 114,5% за 2 роки після ухвалення. Також знімається ПДФ та податок на дохід з іноземних компаній, які продають консалтингові та маркетингові послуги білоруським компаніям.

В Україні вже існують законопроекти 3979 та 3933-1, які передбачають зменшення податків для найманих працівників ІТ галузей. Вони стимулюватимуть перехід працівників укласти трудові договори по-суті не збільшуючи податки (ПДФО – 5%; або 2 страхових мінімуми). Однак законопроекти все, ще не було розглянуті. Крім того, крім зменшення ПДФО та ЄСВ вони не передбачають інших пільг.

Тому на разі необхідна розробка та ухвалення стимулюючого законодавства для ІТ на прикладі іноземного досвіду.

Отже, можна зробити наступні висновки:

- Тенденції Світової економіки тільки сприяють розвитку галузі.
- За останні роки ІТ сектор України міг похвалитися відчутним ростом.
- Україна дала життя багатьом успішним стартапам а ріст інвестицій у галузь тільки зростає.
- Існує багато варіантів потенційних іноземних інвестицій, як горизонтальних (відкриття філії компанії), так і вертикальних (інвестиції у основний капітал українських компаній, інвестиції у стартапи та проекти).
- Основними бар'єрами для розвитку галузі є , а також застаріла методологія менеджменту та відносно низьке знання англійської мови.
- Розробка відповідного законодавства має бути основним пріоритетом держави.

Гладких Д. М.

Доцент кафедри фінансів, НаУКМА

ВИКЛИКИ «КЛАСИЧНИМ» БАНКАМ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Аналіз діяльності банківської системи України в умовах розвитку інформаційної економіки дозволяє визначити *нові можливості* та *ризики*, що надають банкам зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі. До *нових можливостей*, що надає банкам розвиток інформаційної економіки, слід віднести, зокрема, підвищення ефективності їх діяльності (за рахунок розширення бази клієнтів та збільшення обсягів продажу послуг, завоювання нових ринкових сегментів без необхідності відкриття нових «точок» продажу, збільшення доходів, скорочення операційних витрат на купівлю, оренду та обслуговування приміщень, оптимізації кількості персоналу та витрат на заробітну плату, підвищення рівня автоматизації процесів, прискорення процесу обробки інформації). До принципово нових банківських *ризиків*, пов'язаних із

стрімким розвитком інформаційної економіки, слід віднести: *ризик*, пов'язані з розвитком безготівкових розрахунків (посилення конкуренції з небанківськими установами, втрата комісійних доходів, зростання вразливості цифрової інфраструктури банків за рахунок розширення мережі обладнання, ризик шахрайських дій з платіжними картками, кіберризик, що загалом безпосередньо впливають на рівень банківської безпеки держави); *ризик*, пов'язані з поширенням криптовалют (висока волатильність курсу, що може провокувати значні збитки, потенційна втрата клієнтів, грошових потоків, процентних доходів, активів і пасивів, ризик ліквідності – зниження залишків внаслідок втрати клієнтів, ризик шахрайських дій з криптовалютами, підрич монетарної монополії держави, зменшення сенйоражу центрального банку, зменшення попиту на національну валюту, що зумовлює її знецінення та зміну швидкості обігу, неможливість проведення ефективної грошово-кредитної політики, дестабілізація фінансового ринку загалом внаслідок падіння ринку криптовалют); *ризик*, пов'язані з поширенням електронних кредитних платформ (посилення конкуренції з небанківськими установами, потенційна втрата клієнтів, грошових потоків, процентних доходів, активів і пасивів, відсутність звітності та регулювання з боку НБУ, відсутність державної гарантії вкладів для інвесторів, ризик ліквідності, що може провокувати банкрутство банків, що загалом негативно впливає на рівень банківської безпеки держави).

Зміна умов існування банківської системи, пов'язана із стрімким розвитком інформаційної економіки, передбачає необхідність гнучкого реагування на виклики, пов'язані з цим, з боку держави. Зокрема:

1. Потребує всебічної підтримки з боку держави розвиток наступних найбільш перспективних видів безготівкових розрахунків як інструментів зміцнення банківської безпеки держави: приватні транскордонні грошові перекази, прийняття платежів готівкою для подальшого переказу, електронні гроші, системи мобільних платежів, у першу чергу – безконтактних.

2. Наявна в Україні нормативно-правова база не відповідає ступеню поширення криптовалют та рівню пов'язаних із ними ризиків, отже, існує необхідність вжиття низки заходів, спрямованих на впорядкування ринку криптовалют у короткостроковій та середньостроковій перспективі. Офіційна заборона транзакцій з використанням криптовалют на сьогодні є технічно неможливою, отже – недоцільною. Натомість державним органам України у короткостроковій перспективі доцільно дотримуватись позиції *позитивного нейтралітету* відносно цього ринку, що має включати попередження учасників ринку та інвесторів про наявні ризики і загрози та проведення іншої роз'яснювальної роботи. Державний контроль фактично працюючого в Україні «сірого» ринку криптовалют у *середньостроковій перспективі* вимагає здійснення заходів, спрямованих на його впорядкування, зокрема, внесення відповідних змін у Закони України «Про банки і банківську діяльність» [1], «Про Національний банк України» [2], «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» [3]. На рівні НБУ та КМУ необхідним є формування докладної нормативно-правової бази, що має складатись із Постанов, Рішень, Наказів тощо.

Також потребує вирішення проблема формування інституційного та кадрового забезпечення майбутньої системи державного контролю за ринком криптовалют.

3. Чинна в Україні законодавча база також не відповідає рівню поширення електронних кредитних платформ та ступеню пов'язаних із їх діяльністю ризиків, що обумлює доцільність розроблення низки заходів, пов'язаних із нормативно-правовим регулюванням їх діяльності. Подальший розвиток електронних кредитних платформ за участі банків потребує внесення змін до Законів України «Про Національний банк України», «Про банки і банківську діяльність», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [4], Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями [5] в частині окреслення відповідальності та повноважень НБУ, кредиторів та позичальників, визначення стандартизованих підходів щодо оцінки операційних та кредитних ризиків даної схеми.

Список використаних джерел:

1. Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. «Про банки і банківську діяльність» (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
2. Закон України № 679-XIV від 20.05.1999 р. «Про Національний банк України» (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
3. Закон України № 2346-III від 05.04.2001 р. «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>
4. Закон України № 2664-III від 12.07.2001 р. «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (поточна редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
5. Постанова Правління НБУ № 351 від 30.06.2016 р. «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>

Горбенко Д. А., Багряк С. А.
Студенти 2 р.н., НаУКМА

ДОСТУП УКРАЇНСЬКИХ ІНВЕТОРІВ ДО МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Цінні папери, розміщені на закордонних біржах, стали доступні не тільки для великих інвесторів, але і для будь-якого громадянина України. 6 лютого 2018 року вступило в силу рішення № 871 «Про внесення змін до Положення про допуск цінних паперів іноземних емітентів до обігу на території України» [5].